

ljudstvo s tem, da vedno za vlado glasujejo. Zadnjič je gospod minister brez portefeilla poslanca te strani prepustil poslancu one strani v preiskavo. Danes si dovoljujem jaz Vam na oni strani, skoro vso ministersko klop odstopiti v službeno obravnavo, ker Vas vabim, da za predloženi računski sklep od l. 1875. ne daste ministerstvu odveze.“

### Mnogovrstne novice.

\* *O telefonu* se dandanes čedalje več govori in po časnikih piše. Treba je tedaj omikanemu človeku, da vé, kaj da je telefon. Zato naj „Novice“ svojim bralcem to iznajdbo novjših časov nekoliko razjasnijo. Beseda telefon (telephon) je grška beseda, na pol, to je, v prvi svoji besedi podobna telegrafu. Grška beseda tele pomeni v našem jeziku daleč tje ali v daljo, zato je telegraf po naše daljnopis. Ker grška beseda phon (fon) pa je naša beseda glas, zato smemo telefon slovenski imenovati daljnoglasnik. Telefon je stroj (mašina), podoben telegrafu, ker glas, ki se v trobilo govori ali poje, se tudi po dratu, kakor pri telegrafu, v daljavo pelje. On je nekako trobilo (Sprachrohr), s katerim se more prenašati glas s tisto hitrico, kakor telegraf piše znamenja črk in števk. Če tedaj govoriš ali poješ, se ta tvoj govor, to tvoje pevanje sliši v veliki daljavi, in tako dobro, da se celó ugane, kdo je govoril, če je glas prišel od kakega znanca. Če telefon pripravijo na večjo popolnost, čemu se nadjajo, bode služil namesti telegrafa. Potem, na priliko, bi človek le šel v telegrafno pisarno, pa bi se iz Ljubljane razgovarjal z osebo, katera je v Zagrebu, v Gradcu, na Dunaji ali še dalje. Pevko, ki bi pela v Milani, čuli bi v Ljubljani, ali pevca Ljubljanskega slišali bi v Trstu, Celji, Pragi itd. Velike važnosti je tedaj ta znajdba, katero sta iznašla prirodoslovca Reiss in Graham-Belu, pa se ve da še marsikaj skušinj potrebuje, da bode daljnoglasnik to, kar je dandanes daljnopisnik ali telegraf. V Zagrebu so telefoni na prodaj, kakor „Pučke novine“ pišejo. V Ljubljani so ga ne davno skušali z lepim uspehom v realki, nedavno pa tudi v Mariboru, kjer so po telefonu govorili v Gradec in Celovec, in so prijatelji tu in tam natanko razložili glas, kdo je govoril tu, kdo tam.

### Naši dopisi.

V Gorici 16. dec. — Vrnili sem se ta hip od jako svečanega pogreba: spremili smo moža ne le pri nas, temveč tudi na Kranjskem dobro znanega. Umrl je po dolgi bolezni 14. t. m. ob 9<sup>1</sup>/<sub>2</sub> uri zvečer prečastiti mons. Jan. Nep. Globočnik, knezo-nadškofov kaplan in nadškofijsko-ordinariatni tajnik, papežev tajni kaplan, vitez Franc Jožefovega reda, nekdanji katehet v Kranji in ustanovitelj ondašnjega gimnazija itd. Pogreba (ob 2. u. pp. :) se je udeležila vsa svetna in redovna mestna duhovščina in dolga dolga vrsta gospôde raznih stanov, med katero so se odlikovali deželni glavar vitez dr. Pajer, dvorni svetovavec bar. Rechbach, neki gospodje od grof Chambordovega dvora i. dr. Šli so dalje za pogrebom 3 zavodi: centralno (bogoslovsko) semenišče, Andrejšče (kateremu je rajniki vse premoženje zapustil) in deklice-vzrejanke šolskih sester. Velikansko to spremstvo se je vilo po Travniku med gosto množico gledajočega občinstva. Njih ekscelencija so čakali sprevoda v cerkvi sv. Ignacija. Na pokopališči počiva rajniki pri dveh svojih stričnikih, (katerih eden je bil vojak-bogoslovec). — Mons. Globočnik je bil z mnogimi lepimi

zmožnostmi in lastnostmi obdarjen, znanstveno in estetično omikan, aristokratsko uglajenega in prijaznega obnašanja, in se je znal raznoterim — duhovskim in neduhovskim — krogom prikupiti. Njih ekscelenciji prečastitim knezu, ki so mu bili birmski boter in naj boljši oče, bil je po vse vdan. Njegova veljava in upliv njegov v marsikaterem oziru sta včasih daleč ségala. Nasprotnikov se mu ni manjkalo. Sad literarne njegove delavnosti je sosebno dvoje bukev: — slovenskih o mučencih Oglejskih Kancijanu i. dr. in pred 5 meseci izdanih ital. „Le sette basiliche di Roma.“ — Rojen je bil rajniki v Cerkljah na Gorenškem 10. aprila 1824; mašnik je bil 30 let. V Gorico je prišel l. 1864. — Srečkanje pri šolskih sestrah de N. D. v poslednjem dopisu omenjeno ni še bilo, ker se je premalo sreček oddalo. — Pogreb 8. t. m. umorjenega Ant. Podgrivca (19letnega mladeniča) je bil 10. t. m. sijajen; zaprli so nekega Mirenca, na katerega leti sum, da je Podgrivca zabodel. Peljali so ga na pokopališče k truplu, al on vse tají. — Da je Plevna padla, to je tudi naše Slovence elektriziralo. Čudno je, kako naše priproste ljudi na kmetih rusko-turška vojska zanima, v tem ko se na pr. uno leto za prusko-francosko še zmenili niso. Da! „kri ni voda“ — so „Novice“ že večkrat rekle. — S telefonom se tudi pri nas delajo poskušnje; vse gre dobro. Kako lepo bo to! Namesti grdega rokopisa, bodem Vam pošiljal vprihodnje poročila po telefonu.

Iz Brega 13. dec. — Radostnim srcem beremo v veleecenjenih „Novicah“ o sijajnih djanjih junaških boriteljev za rešitev jugoslavjanskih bratov iz sramotne sužnosti. Zlokobna Kars in Plevna sta padla! Da, padla sta, da pričata o hrabrosti Ruskih vojakov, kateri napredujejo ne z zvijačnostjo in podmitanjem, kakor je v vojskah prenavadno, ampak junaško in pošteno. Slava jim! — Kakor Slovenci povsod imajo ljudi, katerim je narodna ravnopravnost trn v peti, tako tudi pri nas ni brez tacih vragov, kateri bodi-si domači ali tuji stiskajo in pritiskajo v Slovenca, da je joj! Vendar osoda je nekoliko razpršila to mameluško gnjezdo. Takim laživitezom raste greben najbolj pri neslogi, zavoljo tega je dobra misel nekaterih rodoljubov, da hočejo osnovati družbo na trdnjši podlagi od bivše čitalnice v prospeh narodne zavesti. V Boljuncu, kjer ni šole ne duhovna, ima raz-predsednik bivše čitalnice prosto polje za narodno gibanje. Hic Rhodus, hic salta! — Zime in mraza ni dozda še pri nas; ako je tudi na bojišči tako, pač sam Bog pomaga Rusom, Črnogorcem in Rumunom pobijati Turka.

Iz Senožec 16. dec. J. M. (*Občinske volitve; delitev borštev in pašnikov; silni davki.*) Dragi Tržani! volitve so pred durmi, pripravite se, da si izberete može narodne, posebno pa v gospodarskem oziru previdne, da bodo skrbeli za blagostanje in napredek v kmetijstvu, pa tudi ne prezirali občne omike. Ne dajte se s par kozarci vina ali piva na limanice vjeti, kakor se žalibog pri volitvah večkrat zgodi. Bodite pazni, gledite na moštvo, a ne na drugo. Tužno mora gledati, kdor ima srce domoljubja, naše pred par leti dobro obraščene borštev, in zdaj skoro vničene. Kje bode stelja, kje drva? Ravno zdaj se v našem trgu na to dela, da bi se razdelili borštev in pašniki. Polovica upravičencev sili v to, da bi se posekali in še bolj vničili; druga polovica pa vidi sedaj slabo varstvo borštev in si misli, da bi si vsaj to prihranili, kar dobimo. Tako smo sedaj vsi zadovoljni, da se razdelijo gozdi. Če boljšega varstva za borštev ne dobimo, bilo bi najbolje, da bi nam c. k. deželna vlada dovolila borštev na drobno razdeliti, ker ne vemo, ali pridemo z novim odborom na boljše gospodarstvo. — Slabe letine nas hudo tarejo; ubogi